

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 633
van **ADELIN BLANCQUAERT**
datum: 25 juni 2021

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sociale huisvestingsmaatschappij (SHM) ABC - Systeemaudit

Al verschillende commissievergaderingen hebben collega Sarah Smeyers en ikzelf de minister bevraagd over de sociale huisvestingsmaatschappij ABC. Dit naar aanleiding van de verbeterplannen en het strafrechtelijk onderzoek dat gevoerd wordt naar bepaalde activiteiten binnen ABC.

Het laatste verbeterplan had de minister heel ambitieus genoemd en tevens had hij zijn bedenkingen geuit of dit volledig uitvoerbaar was. De minister heeft dan besloten de toezichthouder te verzoeken een systeemaudit te laten uitvoeren. Tijdens de commissie van 6 mei 2021 antwoordde de minister op een opvolgingsvraag van collega Smeyers dat de toezichthouder zich ging laten ondersteunen door een externe partner. Na een offerteaanvraag werd dan beslist om met Deloitte in zee te gaan om deze audit te laten uitvoeren. De overeenkomst hierrond werd op 28 februari 2021 gesloten en toegelicht aan de raad van bestuur op 17 maart 2021. De auditgesprekken vonden plaats ten tijde van de commissie van 6 mei 2021 en de systeemaudit was dus nog bezig. De minister gaf aan dat in de loop van de maand juni het eindrapport verwacht werd.

Over het strafrechtelijk dossier kon de minister op dat moment ook nog geen uitspraken doen, aangezien het nog lopende was en hij daarrond geen fouten wenste te maken. Dit kan natuurlijk op het begrip van iedereen rekenen.

1. Is het eindrapport van de systeemaudit ondertussen afgeleverd door Deloitte aan de toezichthouder? Wat waren de conclusies van het eindrapport?
2. Was er een volledige en onvoorwaardelijke medewerking vanuit ABC bij de systeemaudit, zoals de minister uitdrukkelijk gevraagd had aan de voorzitter van de raad van bestuur?
3. Wat zijn de volgende stappen aangaande het verbeterplan? Ziet de minister zich genooddaakt nog andere maatregelen op te leggen?
4. Zijn er nog nieuwe klachten over ABC bij de administratie gemeld?
5. Zijn er al zaken van het strafrechtelijk onderzoek bekend (in de mate dat de minister die mag vrijgeven)?

ANTWOORD

op vraag nr. 633 van 25 juni 2021

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. Het eindrapport van de systeemaudit bij ABC, uitgevoerd door Deloitte, werd opgeleverd op 1 juli 2021 aan de toezichthouder. De belangrijkste conclusies kunnen als volgt samengevat worden. Verschillende sleutelfuncties binnen de organisatie zijn reeds enige tijd niet ingevuld of werden slechts recent opnieuw ingevuld. Om dit op te vangen combineren een aantal medewerkers verschillende taken en verantwoordelijkheden. Dit resulteert in risico's wat betreft de werklast van medewerkers en hun motivatie, een toegenomen kans op fouten en een impact op de efficiëntie waarmee taken worden uitgevoerd. Dit resulteert finaal in een belangrijk risico inzake de continuïteit van de dienstverlening van ABC. Er bestaat onduidelijkheid inzake rollen en bevoegdheden, en er bestaat een belangrijk risico dat kennis onvoldoende gedeeld is binnen de organisatie en dat bepaalde taken niet in lijn met de richting die de bestuursorganen vooropstellen worden ingevuld. De systeemaudit toont verder aan dat de opvolging van aanbevelingen ad-hoc verloopt en onvoldoende prioriteit krijgt binnen de organisatie. De communicatie t.a.v. de medewerkers is niet eenduidig en de gehanteerde opvolgingsdocumenten worden niet actueel gehouden. De rol van de raad van bestuur in de aansturing van de organisatie is weinig sturend of controlerend waardoor risico's onvoldoende beheerd worden.
2. Het verloop van de systeemaudit werd bemoeilijkt door verschillende factoren die meegenomen moeten worden bij lezing van de vaststellingen en aanbevelingen. ABC slaagde er tijdens de audit niet in om documenten tijdig aan te leveren waardoor de analysefase van de audit vertraging opliep. Daarnaast heeft de directeur van ABC in de eindfase van het terreinwerk haar ontslag ingediend en was ze daaropvolgend niet meer beschikbaar. Als gevolg hiervan kon geen afsluitend gesprek met de directeur worden ingepland. Ook werden een aantal documenten nooit bezorgd. Bijgevolg worden deze documenten, waarvan het bestaan niet is aangetoond, als onbestaande beschouwd en konden een aantal elementen niet meer worden afgetoetst.
3. Er werd op 12 augustus 2021 een overeenkomst tot vrijwillige samenwerking tussen ABC en de SHM Woonhaven afgesloten die tot doel heeft om Woonhaven tijdelijk aan te stellen als waarnemend algemeen directeur van ABC. De samenwerkingsovereenkomst behelst alle mogelijke domeinen en activiteiten om de continuïteit van de werking van ABC te waarborgen, in lijn met de statutaire doelstelling en het wettelijk kader waarin ABC haar werking moet uitvoeren. Ze wordt afgesloten voor onbepaalde duur en neemt van rechtswege een einde op de datum waarop de woonmaatschappij wordt opgericht.
4. In 2021 ontving de toezichthouder opnieuw 12 klachten over haar werking. Op een totaal van 66 in 2021 ontvangen klachten is dit een buitenproportioneel hoog aandeel voor één SHM (18%). Ook het aantal verhalen van kandidaat-huurders tegen een beslissing van de SHM in haar nadeel blijft proportioneel hoog: 55 op een totaal van 221 of 25% voor 1 actor.
5. Ik heb geen kennis van de inhoud van het strafrechtelijk onderzoek.